1850. N°.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 8 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 7 Februarij.

De Minister van Justitie belast met het Depart. der Hervormde, en de Minister van Binnenl. Zaken belast met het Depart. der R. K. Eeredienst, hebben aan de Gouverneurs eene circulaire gezonden, bevattende het verlangen van Z. M., dat de Leeraars der onderscheiden Gezindheden zijnen geboortedag, den 19^den^ Februarij, indien die invalt op eenen Zondag, op dien dag zelven gedenken, en anders op den naastvolgenden Zondag.

— Op den Hollandschen Spoorweg zijn in Januarij vervoerd 49,609 personen en is *f* 59,421 ontvangen.

— Uit Alexandrië wordt gemeld, dat Prinses Marianne den 11^den^ Januarij met eene oorlogstoomboot, haar door den Pacha van Egypte ter beschikking gesteld, naar Jaffa vertrokken was.

— Het getal Studenten aan de Klinische school te Amsterdam bedraagt 64, aan die te Rotterdam 31, te Middelburg 21, te Haarlem 14 en te Hoorn 10; te zamen 140.

— De *Noord- en Zuid-Hollandsche Redding-Maatschappij* heeft in December ll. haar 25-jarig bestaan gevierd, en daarvan een verslag doen drukken, waaruit wij het volgende ontleenen:

De Oprigters en eerste Bestuurders der Maatschappij waren de Heeren Jhr. H. J. Ortt, Joan Hodshon, Abraham Fock, B. van Spreekens en Mr. A. de Bruine, van welke thans de Heer A. Fock, Voorzitter en Penningmeester, de eenige nog overgeblevene is der oprigters, bestaande voorts het bestuur thans uit de HH. P. Huidekoper, Mr. D. A. Portielje, Secr., A. Huidekoper en Jhr. S. Dedel.

Het getal geredden van 26 Dec. 1824 tot 8 Oct. 1849 bedroeg 756 in 123 strandingen.

Ook de finantiële toestand der Maatschappij is zeer gunstig. Eerst overschreden de kosten der oprigting de ontvangene bijdragen, hoewel die uit verschillende oorden, maar vooral uit Amsterdam ongeveer *f* 17,000 bedroegen, met *f* 520; eene som die als buitengewone bijdrage door de oprigters zelven aan de maatschappij werd geschonken, voor welke som van ter Heide af langs de gansche kust tot Ameland toe op 14 dorpen (naderhand met nog 5 vermeerderd) een reddingsboot met toebehooren en 12 scaphanders of drijftoestellen voor menschen werden gereed gehouden. Later vermeerderden de bijdragen, en, ten gevolge van schenkingen en van gemaakte overwinsten, heeft de maatschappij, gedurende haar 25-jarig bestaan, een inkomen van ongeveer *f* 4850 vaste rente, terwijl de uitgaven, bij raming gemiddeld op *f* 3800 's jaars zijn te berekenen.

Met het oog op die balans en gedachtig aan de groote offers, die in onze dagen overal gevorderd worden en aan de veelvuldige gelegenheden om liefdegaven doelmatig aan te wenden, vonden bestuurderen er bezwaren in, om voortdurend de jaarlijksche bijdrage te blijven innen, en stelden derhalve aan de leden voor: die niet meer te innen, zoo lang veranderde omstandigheden geene nieuwe aanvragen weder noodzakelijk maakten. Leden der maatschappij blijven die het thans zijn, hoewel ophoudende jaarlijksche contributie te geven, en ieder wordt lid als hij voor eens, minstens *f* 10 aan de maatschappij schenkt. Van deze gelegenheid om levenslang lid dezer zoo nuttige inrigting te worden, zal wel door menigeen, die bij de vele maatschappijen, tegen meerdere *jaarlijksche* bijdragen opziet, worden gebruikt gemaakt. Men kan er zich hier ter stede toe aanmelden bij den Heer G. J. Rollandet, op den Ouden Singel.

— Volgens officiële opgaaf ten gevolge der volkstelling, bevat de provincie Groningen 92,159 mannelijke en 96,291 vrouwelijke inwoners, te zamen 188,450. De stad Groningen alleen telt 33,695 zielen.

— De *Gron. Cour.* meldt, dat het onlangs medegedeelde, dat 25 menschen in de Eems zouden verdronken zijn, geheel onwaar is.

— De *Drentsche Cour.* meldt: „Naar men verneemt is voor den bouw van eene kerk en pastorij voor de Hervormden in het Hollandsche Veld, gemeente Hoogeveen, aan wie de toevoeging van een Predikant met Lands-tractement is toegezegd, buiten bezwaar van 's Rijks kas, voorhanden eene som van *f* 10,469.54½, en wordt, om dien bouw te verwezenlijken, eene som van *f* 13,000 gevorderd. Wij wenschen van harte dat dit ontbrekende, betrekkelijk geringe bedrag door welwillende bijdragen moge worden aangevuld, opdat daardoor in de sedert lang bestaande en door hooger bestuur erkende behoefte aan meer godsdienstig onderwijs voor de bewoners der veenkolonie 't Hollandsche Veld, kunne worden voorzien."

— De Maas voor Rotterdam is thans genoegzaam vrij van ijs; gisteren morgen zijn reeds verscheidene schepen van Hellevoetsluis hier opgekomen.

Volgens berigten van de Nederlandsche rivieren waren de Boven-Rijn en de Waal thans overal open en met drijfijs bedekt. Men verwachtte wel het ijs van den Duitschen Rijn, doch zonder ongerustheid, sedert de Waal is losgegaan.

Op den Neder-Rijn en Lek bestond tusschen Eck en Wiel en Manrik nog eene ijsverstopping; het hooger afkomende ijs en water dreef zijdelings langs de verstopping door. Langs gemelde rivier benedenwaarts bestond weinig drijfijs meer; op sommige punten had men zelfs blank water, waarvan de stand algemeen dalende bleef. De Bommelerwaard is den 4^den^ dezer ingeloopen, beneden den Meidijk, ter plaatse van de herstelde doorbraak van 1849.

De IJssel was, met uitzondering van den mond dier rivier, bij een langzaam wassenden waterstand, geheel vrij van ijs. Bovenwaarts had men overal blank water.

Op de Noordbrabantsche Maas was het ijs overal losgegaan, en werd geregeld opgeruimd bij sterk wassenden waterstand.

Van de killen waren vooral de Bakkers Kil, de Bruine Kil en het Steurgat nog digt met ijs bezet.

— De *Indépendance* vermeldde gisteren, dat drie vierde der stad Luik door de Maas was overstroomd, en hier en in de omstreken het water groote schade aanrigtte; een ijzeren brug is ingestort en de spoorweg heeft zoo geleden, dat men rekent zes weken tot herstel te behoeven. Bij het ter perse leggen dezer, is de Belgische post nog niet aangekomen.

'sGRAVENHAGE, 7 Februarij.

De gewone audientie van den Minister van Binnenl. Zaken zal op aanstaanden Zaturdag den 9^den^ dezer geen plaats hebben.

— Naar men verneemt is er in den verloopen nacht, ten gevolge van den hevigen storm, te 's Gravezande een Engelsch scheepje gestrand, in lading hebbende tarwe en bemand met vijf koppen, die het vaartuig hebben verlaten en behouden aan wal zijn gekomen, doch waarvan er een naar men verzekert, in bedenkelijken toestand verkeert.

AMELAND, 4 Februarij.

Op den 26sten der vorige maand beproefde de Heer Westers, R. K. Pastoor, vergezeld van twee zonen van den Heer Haverschmidt en een van den Heer van der Werff, alle drie van Dokkum, doch hier geplaatst om les in de zeevaartkunde te ontvangen, om van Holwerd over het ijs dit eiland te bereiken. Daar, ten gevolge van den een paar dagen vroeger ingevallen dooi, het ijs reeds opgebroken was, kon deze overtogt niet anders dan gevaarlijk en gewaagd genoemd worden, te meer daar het dien dag vrij mistig was. Door het noodzakelijk maken van omwegen en dikken mist van den regten weg geraakt, dreven zij met het ijs heen. Eerst den 29sten, na reeds het zeegaat gedeeltelijk te zijn uitgedreven geweest, dreven zij tegen het noordstrand van dit eiland bij Hollum aan, en kwamen aldaar in een beklagenswaardigen toestand aan wal. Ware de wind dien nacht niet noordelijk geworden, alsdan zouden zij gewis op zee gedreven en allen omgekomen zijn. Allen bevinden zich thans vrij wel, doch men vreest zeer dat de voeten of handen eenigermate door de vorst zijn aangedaan.

GRONINGEN, 4 Februarij.

Hebben wij in den vorigen zomer gemeld, dat hier pogingen werden aangewend, om eene instelling ter eere van Wessel Ganzevoort [uitstekend Godgeleerde geb. in 1419, overl. 1489] te vestigen; wij kunnen nu berigten, dat zij, blijkens de eerste jaarlijksche vergadering der leden, den 30sten hier gehouden, als nu bepaaldelijk is gevestigd.

Zij wil de nagedachtenis van onzen grooten land- en stadgenoot, die eens *het Licht der Wereld* werd genoemd, vereeren door eene instelling, welke zijnen naam draagt. En die instelling zal, in zijnen geest, bovenal werkzaam zijn, om beursen te verleenen aan welbelovende, maar minvermogende studenten in de godgeleerdheid. Vele groote mannen werden ontwikkeld, en Wessel Ganzevoort zelf, de wereldberoemde geleerde, alleen daardoor, dat

zij, in het genot van beursen gesteld, hunne studie omvattend en grondig konden doen worden. En aan onze Hoogeschool bestaat sedert de intrekking der landsbeursen in 1843 niet eene enkele meer!

Is het hierom voor den bloei onzer Hoogeschool, voor het heil der Kerk en de verlichting der maatschappij wenschelijk, dat er weder beursen hier worden gesticht, verblijdend was het dan ook uit het verslag en de rekening des Bestuurs te vernemen, dat de aangewende poging niet vruchteloos is geweest, ofschoon dusverre ook op verre na niet zoo gelukkig uitgevallen, als het Bestuur had gehoopt. Immers het bleek, dat er in 1849 niet meer dan *f* 485.79 was ontvangen.

Hartelijk zal ieder nadenkend en belangstellend burger hopen, dat deze nuttige inrigting en dergelijke andere, uit den vrijen wil der natie geboren, mogen blijven bestaan, en bij toeneming bloeijen. Want moge in vorige eeuwen de natie zelve zich minder met het behoud van al wat goed en nuttig is hebben behoeven te bemoeijen, in de tegenwoordige tijden zijn inrigtingen, die eeuwen lang ten nutte des volks bestonden, geen oogenblik meer van haar voortdurend bestaan zeker, tenzij de natie zich voor haar in de bres stelle. Wat men als goed wil behouden, moet voortaan onder de hoede van vrije, onafhankelijke vereenigingen worden gesteld. Zóó is het in Engeland, welks staatkundige vrijheid men nu op het vasteland begeert te genieten. Maar willen wij dit, dan moet er ook bij ons, even als in Engeland, een krachtige nationale geest zijn, welke hier, even als ginds, alles bij ons moet bewaren, waardoor wij een verlichte, brave, godvruchtige natie kunnen blijven, en meer en meer worden.

— Vrijdag j. l. zijn vele personen, die zich naar hun werk begaven, gevallen, en hebben zich meer of minder bezeerd. Onder deze bevond zich ook H. Ludolphi, boekdrukkersknecht, die achterover is gevallen en zich zóó aan het hoofd bezeerd heeft, dat hij, in spijt alle aangewende hulp, gisteren morgen aan de gevolgen van dien val is overleden. Jaren lang bij zijne patroons geacht als een ijverig werkman, stond hij bovendien bekend als een zorgdragend echtgenoot en vader. Hij laat eene weduwe en een kind na.

(Prov. Gron. Cour.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 4 Februarij.

In 1848 zijn in ons land 11,756 jeugdige misdadigers, allen beneden de 17 jaren oud, tot gevangenisstraf veroordeeld. Er bestaan in het Rijk 17 liefdadige instellingen, om aan zulke misdadigers, na hun ontslag, tijdelijk eene toevlugt te openen.

— De reusachtige eikenboom, die sedert eeuwen eene menigte bezoekers naar het stadje Ross bij Bristol lokte, is dezer dagen door brand vernield, die door speelzieke knapen in een hol gedeelte van den stam was ontstoken, en, in weerwil der pogingen van met twee brandspuiten toegesnelde burgers, niet geblusclit kon worden, zoodat er niets dan een aschhoop overbleef. Men schatte den ouderdom van dezen boom op 1,500 jaren; boven den wortel mat bij ruim 14 Nederl. ellen in omtrek.

— De Vrede-maatschappij heeft alhier eene bijeenkomst gehouden »om de schrikbarende opoffering van menschenlevens, die aan de kust van Borneo in Junij jl. plaats had, in overweging te nemen, en in eene petitie aan het Parlement aan te dringen op geheele en onverwijlde opheffing der voor het verdelgen van zeeroovers uitbetaald wordende prijsgelden." Eer de beraadslaging begon, las de Voorzitter den volgenden brief van Cobden voor:

»Ik zal niet vroeg genoeg naar Londen kunnen terugkeeren, om de vergadering bij te wonen, die wegens het Borneosche moordtooneel zal gehouden worden; maar het verheugt mij, dat gij opentlijk protesteren wilt tegen het gedrag onzer gewapende magt onder bevel van Rajah Brooke. Ik heb alle stukken en berigten, die licht verspreiden over den bloedigen aanval op de Dayakkers van Saribas, zeer naauwkeurig gelezen, en ik heb de redenen niet kunnen ontdekken, die tot de aanwending onzer oorlogschepen bij die gelegenheid, aanleiding gaven. Zooveel is zeker, dat tegen de 1,500 menschen, welke toen gedood moeten zijn, geen bewijs bestaat, hetwelk voldoende zou geweest zijn, om een hunner voor een Engelsch geregtshof van eenig misdrijf te overtuigen. Het schijnt eene zonder aanleiding en in koelen bloede volvoerde menschenslagting geweest te zijn, die de bewerkers niet den blaam van gruwzaamheid niet alleen, maar ook van lafhartigheid brandmerkt; want blijkbaar bestond er niet het minste gevaar van weerstand tegen de bij het moordtooneel werkzame krijgsmagt. Ik hoop tot eer onzes lands, dat de Regering zal gedwongen worden, het gedrag van Rajah Broke aftekeuren."

BELGIË.

BRUSSEL, 5 Februarij.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft aan de Kamer medegedeeld eene opgave van de bevolking, volgens de optelling van October 1849.

Het land bevat 4,337,196 inwoners op 2,945,539 bunders. De meest bevolkte provincie is Oostvlaanderen, met 265 zielen per bunder, de minste Luxemburg, met 42. Van dit getal zijn 2,471,258 inwoners wier gewone taal de Vlaamsche is; 1,827,144 die Fransch spreken, en slechts 30,814 die maar eene der beide talen gebruiken. De Vlaamsch sprekende bevolking overtreft de Fransch sprekende in verhouding van 570 tot 421, dat is omtrent van 4 tot 3.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Februarij.

De gisting, die reeds sedert verscheiden dagen, ten gevolge van het omverhakken der vrijheidsboomen door de politie, heerschte, is gisteren toegenomen door het omhouwen van den vrijheidsboom, die in der tijd door den Aarts-Bisschop van Parijs, den bij den Junij-opstand omgekomen Heer Affre, ingewijd was. Dit verwekte hevige verbittering, die nog toenam, toen iets later bij het omhakken van een anderen vrijheidsboom in de straat St. Martin, twist tusschen de politie en eenige werklieden ontstond, waarbij twee van deze laatste gevaarlijk gekwetst werden. Het volk liep te hoop, en viel de politie-beambten aan; de Generaal Lamoricière, toevallig in de nabijheid zijnde, werd herkend, aangegrepen, en zou het slagtoffer der woedende menigte geworden zijn, zoo niet eenige bedaarde lieden hem door een openstaand huis over de daken der woningen naar eene naburige straat hadden doen ontvlugten. De zamenscholingen namen tegen den avond eene dreigende houding aan, er rukte eene sterke magt aan, en op de Boulevards werden vele winkels gesloten.

Het omhouwen der vrijheidsboomen vindt bij de bezadigden afkeuring, als alleen leidende tot verbittering. In de zitting van den 4den heeft de hevige republikein Lagrange zich beklaagd over de wijze waarop men ten deze het volk scheen te willen uittarten en kwetsen, en de Ministers geïnterpelleerd ter zake van het dien dag in de straat St. Martin gebeurde. De Minister van Justitie heeft zich vergenoegd met te zeggen, dat bij het omhakken van eenen vrijheidsboom eenige ongeregeldheden waren ontstaan; dat de Minister van Binnenl. Zaken en de Prefect van Politie maatregelen hadden genomen, om de wanorde te doen ophouden en om de herhaling er van te voorkomen. Ook de Heer Ferdinand Lasteyrie, een gematigd lid der meerderheid, heeft de handelwijs des bestuurs zeer afgekeurd. De Minister heeft niet verder geantwoord.

— Gisteren morgen is weder een langdurige kabinetsraad gehouden, waarin het antwoord op de Oostenrijksch-Pruissische nota, betrekkelijk de quaestie der vlugtelingen in Zwitserland, zou zijn vastgesteld.

— Een Iersch Priester, Shanly genaamd, welke zich in eene gemeente van het arrondissement Sancerre ophield, en zich als een der ijverigste woelgeesten betoonde, is naar de grenzen gebragt.

SPANJE.

MADRID, 30 Januarij.

De nog steeds voortdurende beraadslagingen der Kamer van Afgevaardigden over het ontwerp van wet, waarbij de regering gemagtigd zou worden om, zonder vaststelling van eene begrooting, de belastingen gedurende 1850 te blijven heffen, hebben gisteren tusschen den Heer Rios Rosas en den gewezen Minister Gonzales Bravo, eene woordewisseling doen ontstaan, die zoodanige opschudding te weeg bragt, dat de zitting gesloten werd en ten gevolge waarvan een tweegevecht plaats had, in 't welk de Heer Bravo een kogel in de regterborst ontving, die hem zeer gevaarlijk heeft gewond.

ITALIË.

ROME, 23 Januarij.

De *Kölnische Zeitung* bevat het volgende: Volgens bijzondere brieven uit de Romagna schijnen de herhaaldelijk verspreide geruchten aangaande protestantsche bewegingen aldaar niet ongegrond te zijn. In de steden moet zich algemeen eene overhelling tot het protestantismus openbaren, en wel bijzonder bij de vrouwelijke kunne, bij welke ook bepaaldelijk het godsdienstige beginsel op den voorgrond schijnt te staan, hoewel het niet te ontkennen is dat revolutionnaire en communistische geschriften de eerste aanleiding tot de beweging gegeven hebben. Alhier is het toezigt te sterk dan dat zulke verschijnselen zich zouden kunnen openbaren; maar in welke mate ook hier de eerbied voor het tot dusver heilig geachte heeft afgenomen, blijkt onder anderen ook daaruit, dat men het onlangs durfde wagen, een bisschopsmijter en eenige andere stukken van het bisschoppelijk ornaat op het Forum Trajani openlijk aan de bespotting prijs te geven. Op last van den Paus worden allerlei geschriften openbaar gemaakt, om dezen geest te bestrijden; maar door de onhandige wijze waarop men daarmede te werk gaat, wordt zijn doel zeer dikwijls benadeeld.

— Uit het noorden van Italië wordt van den 29sten gemeld: Te Triëst is een courier der Nederlandsche regering aangekomen, die met de eergisteren vertrokken boot naar Alexandrië ging en ook over Triëst terugkeeren zal; de Nederl. regering wil namelijk den weg naar Oost-Indië over Triëst eens laten bereizen, om te zien of hij de voorkeur verdient boven dien over Marseille.

PRUISSEN.

Van Bacharach wordt van den 1sten dezer gemeld: Sedert Zondag staat ons stadje onder water, en wel sedert Woensdag morgen 4 ure, op eene na 1784 ongekende hoogte. Het water steeg zoo snel, dat vele lieden daardoor in hun bed verrascht werden en zich gelukkig moesten achten de bovenverdiepingen te bereiken, met achterlating van alle meubelen en voorraad. IJsschollen, ter hoogte van verdiepingen, drijven door de straten, waarvan nu nog slechts eene enkele met 20 huizen van het water verschoond is gebleven. De meeste gebouwen van de lager gelegene straten zijn door de bewoners verlaten, daar het water tot op de tweede verdieping doordrong, en vele dreigden in te storten. De ellende is onbeschrijfelijk en haar einde niet te voorzien, want de ijsmassa's zijn ongeveer 50 voet hoog. In de Evangelische kerk staan de postpaarden en veel rundvee. Reeds voor 1632 stond op het Rhijn-

eiland een huisje, dat elken ijsgang trotseerde, en thans is eene enkele muur alles wat er van over blijft. In de Apotheken zijn de meeste medicijnen door het water bedorven. Meubelen drijven door de straten heen. De pen is onmagtig om het ongeluk te beschrijven, dat onze stad getroffen heeft. Vele weken lang zullen de woningen onbruikbaar zijn en niet betrokken kunnen worden. De naburige plaatsen brengen reeds veel hulp aan, maar lang kunnen deze middelen niet duren. Het is daarom dringend noodzakelijk dat bijstand van alle kanten toevloeije, daar zelfs de welvarendsten alhier al hunnen voorraad vernield zien.

FRANKFORT.

4 Februarij.

Omtrent het ontwerp eener Duitsche Staatsregeling, te Munchen vastgesteld door de gevolmagtigden van Beijeren, Wurtemberg, Saksen en Hanover, verneemt men de volgende drie hoofdpunten: 1°. zal aan het hoofd van Duitschland een directorium staan van zeven leden, die ieder eene stem zouden uitbrengen, ten ware Oostenrijk en Pruissen ieder op twee stemmen aanspraak maken. De vier Koningrijken, met de aan elk daarvan toegevoegde kleinere Staten zouden ieder eene, en de beide Hessen te zamen eene stem hebben; 2°. zal er een Statenhuis wezen, welks leden men geheel door de regeringen zou willen laten benoemen; 3°. zal een Volkshuis worden ingesteld, bestaande uit commissiën van de kamers der afzonderlijke landen, en tot hetwelk door Pruissen en Oostenrijk ieder honderd, en door het overige Duitschland insgelijks honderd leden zouden afgevaardigd worden. „Het Weener kabinet heeft deze voorstellen, wat de hoofdzaak betreft, aangenomen, de conferentiën hebben met zijn voorweten en goedvinden plaats gehad. Men schijnt dit contra-ontwerp aan de Frankforter bonds-commissie te willen voorleggen."

— Voor eenigen tijd meldden wij uit Mainz, dat de verkiezing van eenen bisschop aldaar door den Paus vernietigd was, omdat de verkozene persoon, volgens ingewonnen berigten, door zijn gedrag eene zoo hooge betrekking onwaardig was. Eergisteren nu is te Mainz in eene Diocesen-vergadering, te dien einde gehouden, besloten geworden Z. H. den Paus omtrent den bedoelden persoon beter te onderrigten.

— Sedert het berigt van het bijeenkomen van den Rijksdag op 30 Maart te Erfurt ontvangen is, heeft men het aantal arbeiders, die aan de herstelling van het gebouw voor het houden der vergaderingen, werken, nog aanmerkelijk vermeerderd. Deze arbeiders zijn thans van 's morgens 5 tot 's avonds 11 onophoudelijk aan het werk.

ZWITSERLAND.

De Minister van het Zwitsersche eedgenootschap te Parijs heeft in eene nota de zaak der staatkundige vlugtelingen toegelicht.

Reeds den 16den Julij ll., zegt hij, heeft de Raad uit eigen beweging de uitdrijving bevolen van alle uitgewekenen, die burgerlijke of militaire chefs geweest waren, of van de hun in Zwitserland verleende wijkplaats misbruik gemaakt hadden, die daarop meest naar Amerika zijn gegaan. Het getal der vlugtelingen in Zwitserland is van ruim 11,000 tot omstreeks 1500 verminderd, waaronder 150 Polen zijn, die Frankrijk geweigerd heeft te ontvangen.

Men beweert dat het aanwezen dier vlugtelingen het noodzakelijk maakt legers van 600,000 Oostenrijkers en 490,000 Pruissen op de been te houden en den staat van beleg in vijf Fransche departementen te handhaven. Men meent integendeel te kunnen beweren, dat de wegzending zelfs van al de vlugtelingen, geen enkel soldaat zou doen ontslaan. Of is het aan de vlugtelingen te wijten dat Italië onder den druk van het Oostenrijksche juk moort, dat Hongarije, Bohemen, Weenen, Berlijn, Dresden in opstand geraakt zijn? Zal de verwijdering van eenige vlugtelingen de goede Duitschers beletten om van eene socialistische republiek of van een alle Duitsche volksstammen omvattend rijk te droomen? Is het billijk aan dezelfde oorzaak de vreeselijke opstanden te Parijs en Lyon te wijten? Zou de overbrenging van eenige Franschen van Lausanne naar Londen, voor Lyon een voldoenden waarborg van rust opleveren? Geen onpartijdige zal die vragen bevestigend beantwoorden.

Voorts wordt in het artikel gezegd dat Zwitserland thans het kranke punt is, hetwelk de koorts in alle deelen van Europa onderhoudt. De waarheid is, dat sedert twee jaren, dat is sedert het tijdstip waarop de diplomatie Zwitserland ongemoeid heeft gelaten, geen ander land in Europa grootere rust heeft genoten.

Zwitserland is daarenboven allezins genegen om van zijn grondgebied al diegenen ter verwijderen, die, misbruik makende van de hun aldaar verleende gastvrijheid, voor de naburige Staten eene aanleiding tot regtmatige bezorgdheid mogten wezen. Alle gepaste vertoogen in dien zin zullen zonder eenigen twijfel gunstig worden opgenomen. Zwitserland weet wat de Staten onderling aan elkander verschuldigd zijn; het weet bovenal wat het aan Frankrijk verpligt is; maar scherpe nota's en bedekte of regtstreeksche bedreigingen missen dikwijls de uitwerking die men er van verwacht.

Dit stuk doet hopen dat het vraagstuk wegens de vlugtelingen in der minne vereffend worden zal. Overigens verzekerde men, dat er last was gegeven om een observatieleger aan de Zwitsersche grenzen bijeen te trekken, onder bevel van den Generaal Schramm.

DENEMARKEN.

KOPENHAGEN, 31 Januarij.

De Koning heeft gisteren de zitting van den Rijksdag in persoon met eene aanspraak geopend. Ten aanzien van de aangelegenheid der Hertogdommen, deelde Z. M. het volgende mede:

„Nog is de oorlog niet ten einde, maar alleen geschorst. Ik voed echter hoop, dat de aangeknoopte onderhandelingen tot het gewenschte doel zullen leiden, indien ten minste de op een dwaalspoor gebragte onderdanen *geene ondersteuning bij eene der groote Mogendheden vinden.* Het stelt mij gerust, dat het Land ook in het aanstaande jaar *de lasten zal kunnen torschen, welke de omstandigheden zullen vorderen.* Dit zal uit het ontwerp der wet voor de geldelijke aangelegenheden, en uit de mededeeling nopens de hulpbronnen van den Staat kunnen blijken. Men zal uit de verdere ontwerpen, die den Rijksdag zullen worden aangeboden, bespeuren, dat, in ernst, reeds een begin is gemaakt om de regterlijke verordeningen met de aangenomene Grondwet in overeenstemming te brengen. Ik reken er op, getrouwe Deensche mannen, dat gij uwen ijver tot het waarachtig welzijn des vaderlands zult doen strekken. De Hemel verleene u daartoe de noodige kracht." — Deze aanspraak werd met geestdrift toegejuicht.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 6den Februarij den Heer F. J. L. Moleschott, van 's Hertogenbosch, in de Regten, met *Theses.*

KONINKLIJK NEDERLANDSCH INSTITUUT.

De Heer Royaards sprak in de vergadering der Derde Klasse van den 12den November 1849 *over de leemten, die zich nog in onze middeneeuwsche Nederlandsche kerkgeschiedenis voordoen, en over de eischen van onzen tijd te dezen opzigte.*

Eene voorname oorzaak der vele leemten is gelegen in den verwarden toenmaligen toestand van onze kerk en van ons bisdom. Te ligtvaardig nam men sommige stellingen aan en besloot men van de Frankische kerkinstellingen tot de Friesche, hoewel deze zeer verschillend waren. De tijdrekening is in vele opzigten onzeker.

Eene tweede bron vindt men in het alleen uitwendig karakter der kerkgeschiedenis van die tijden. De geschiedenis der bisschoppen is nog niet die des bisdoms of der kerk. In het inwendige leven der kerk moet een diepe blik geslagen worden: men deed het niet. Men verwart verder het kerkelijk en wereldlijk gezag der bisschoppen.

Ons bisdom maakte alleen een deel uit van de Westersche Latijnsche kerk en men verhaalde de zaken van ons bisdom, als of zij op zich zelve stonden.

De kerkgeschiedenis werd verder niet genoeg in verband gebragt tot de wereldgeschiedenis. Er waren annalisten, chronijken; geen geschiedschrijvers, die het onderling verband der zaken doorzagen en beschreven.

De personen en gestichten traden verder op en niet het inwendige leven derzelve.

Uit het gezegde kan men de eischen van onzen tijd reeds opmaken. Uit de bouwstoffen behoort het gebouw te worden opgetrokken. Instellingen en personen moeten voorgesteld worden als uitdrukking van het inwendige leven; zoo zullen eerst christendom en christelijk leven het alles bezielen. De kerk in hare uitwendige verschijning alleen is niet genoeg. Men volge in hare geschiedenis de verschillende beginselen, die haar in onderscheiden tijdperken kenmerkten. Kloosters en abdijen sla men gade; vooral houde men zich bezig met de rigting, welke zij namen. Zoo eerst zal men het inwendig leven der kerk leeren kennen. De eigenaardige zelfstandigheid onzer Nederlandsche kerk zal aldus bijzonder aan den dag komen; kritisch onderzoek en bronnenstudie zijn bij dat alles onmisbaar. Dan zal men de geschiedenis uit den geest van elk tijdvak toelichten; zoo zal men zien, hoe het christendom het beginsel is van de geheele wereldgeschiedenis.

Bij de Redactie is wederom ten behoeve der noodlijdenden op Schokland ontvangen, van een onbekende een Coupon *f* 12.37½ en een Tienguldenstuk, te zamen *f* 22.37½. Van X *f* 3. Van L. S. *f* 2.50.

210de Staats-Loterij.

Trekking der Tweede Klasse.

3de Trekking. No. 9882 een prijs van *f* 1,250. No. 6256 een prijs van *f* 1,000.
4de » Geene.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: H. VAN ROMBURGH
EN
C. G. M. VAN TROTSENBURG.

LEYDEN, 6 Februarij 1850.

Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON, J. M. SLIGGERS, geliefde Echtgenoote van
D. VELS HEYN.

LEYDEN, 4 Februarij 1850.

Heden beviel van een ZOON, G. VEERENHOUT, hartelijk geliefde Echtgenoot van
P. W. M. TRAP.

LEYDEN, 7 Februarij 1850.

Heden overleed, na een smartelijk lijden van slechts weinige uren, in den jeugdigen leeftijd van 7 jaar, PETRUS ADRIANUS JUSTINUS, veel geliefde oudste Zoon van

LEYDEN, 5 Februarij 1850. L. W. WERNINK.

Eenige Kennisgeving.

CURATELE.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, in dato Vijfden Februarij 1800 Vijftig, is ten verzoeke van CATHARINA VAN DER PLAS, Echtgenoote van en geadsisteerd door ARY LIEBREGT, *Bouwman*, en van dezen ARY LIEBREGT, ter adsistentie zijner Echtgenoote, wonende te *Leyderdorp*, hunne Zuster TRYNTJE VAN DER PLAS, zonder beroep, wonende te *Noordwijk Binnen*, ter zake van onnozelheid, gesteld onder **Curatele.**

Van wege de Verzoekers,
P. K. DOEFF, *Procureur.*

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Onder Directie van den Heer A. PETERS.

Maandag 11 Februarij 1850, (N°. 10.)

Laurierboom en Bedelstaf, of drie jaren uit het leven van een Dichter, met een Naspel: ***Bedelstaf en Lauweren. of twintig jaren na den dood,*** Drama in 5 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *Carl von Holtei*, door G. VAN BEEK. Gevolgd door: ***Een bezoek te Bedlam,*** Blijspel met Zang (Vaudeville) in een bedrijf, naar het Fransch, door den Heer G. VAN BEEK. Beide stukken nooit alhier vertoond. *Aanvang ten ZES ure.*

De Ondergeteekende, een aantal der zwaarste en fijnste **VARKENS** aangekocht hebbende, is daardoor in staat zijne geëerde Begunstigers en Stadgenooten voor eenen zeer lagen prijs **Varkensvleesch enz.** te leveren, waarbij eene nette zindelijke behandeling en bediening verzekerd wordt.

Voorts heeft hij de eer te berigten, dat zijne werkplaats van **VEREN BEDDEN-BEREIDERIJ** van de Nieuwstraat is overgebragt in de Toornsteeg alhier, alwaar door verdere uitbreiding en nieuwe inrigting, door middel van stoom, de Vederen der gebruikte Bedden zoodanig worden gezuiverd en verbeterd, dat zij tegen geringe onkosten in het gebruik van nieuwe de voorkeur verdienen, en worden aanbevolen.

Leyden, F. V. D. WAELE,
7 *Februarij* 1850. Koornbrugsteeg, Wijk IV N°. 44.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen de Stad *Leyden*, op Zaturdag den 16den Februarij 1850 *bij Opveiling*, en op Zaturdag den 23sten Februarij daaraanvolgende *bij Afslag*, beide de dagen des Avonds ten 6 ure, van:

N°. 1. Een hecht, sterk en allezins goed onderhouden HUIS en ERF, bevattende *vier* Beneden- en *zes* Boven-Kamers, meest alle Behangen en van Stookplaatsen voorzien, Binnenplaats, Keuken, drooge en verwulfde ruime Kelder, Regen- en Welwaters-Pompen, *twee* groote Droogzolders, verdere Commoditeiten, en voorts alles wat tot een goed Woonhuis behoort, staande en gelegen binnen de Stad *Leyden*, op de Breedestraat tusschen de Ketelboeters- en Plaatstegen, in welke laatste het voorschreven huis een uitgang heeft, geteekend Wijk IV N°. 286.

In gebruik te aanvaarden 1°. Mei 1850. — Te zien des Dingsdag van iedere week van des voormiddags ten 11 tot des namiddags ten 2 ure, mits belet vragende. — De Kooper kan des verkiezende twee derde gedeelte der Kooppenningen op het Perceel gevestigd laten, tegen den interest van 4½ pCt, en eene jaarlijksche termijns-aflossing van *f* 500.

N°. 2. Eene KLEEDERBLEEKERIJ met derzelver WOONHUIS, WASCHHUIS, SCHUREN, LOOTSEN en verdere Getimmerte, genaamd *de Eendragt*, staande en gelegen aan den Singel tusschen de Koe- en Hoogewoerdspoorten der Stad *Leyden*, onder *Soeterwoude*, geteekend met N°. 569.

Dit Perceel kan worden aanvaard den 1sten Maart 1850.

N°. 3. Eenen SPEELTUIN met eenen KOEPEL, staande en gelegen buiten de Marepoort der Stad *Leyden*, aan den Stads Buitensingel, tusschen den Maredijk en de Aloë-Laan, uitkomende met een gedeelte van den grond aan den Maredijk, alles behoorende onder het territoir dezer Stad, volgens het Kadaster groot 21 Roeden en 48 Ellen.

Kan worden aanvaard den 1sten Maart 1850. — De Percelen N°s. 2 en 3 zullen te zien zijn des Vrijdags van iedere week, van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 ure. — Breeder bij biljetten omschreven.

Zijnde nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWYDEN, te *Soeterwoude*, alwaar van de Veiling af tot twee dagen vóór den Afslag, Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

VERKOOPING ***in de Stads-Bank van Leening te Leyden,*** op Dingsdag den 12den Februarij 1850, des voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand October 1848.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

OPENBARE VERKOOPING,

ten huize van WILLEM VAN BENTEN, aan het Leyderdorpsche Hek te *Leyderdorp*, op Donderdag den 14den Februarij 1850, des voormiddags ten 11 ure, bij Opveiling en Afslag, van:

N°. 1. Een ruim, hecht, sterk en goed onderhouden HUIS en ERVE, genaamd *de Hollandsche Tuin*, ingerigt tot eene *Slagterij en Vleeschhouwerij*, waarin die Affaire sedert 25 jaren met goed gevolg is uitgeoefend en nog wordt voortgezet, met onderscheidene Vertrekken, groote Boven-Kamer, Stalling voor ongeveer 50 Koebeesten en Paardenstalling voor 6 Paarden, Hooizolders en verdere Commoditeiten, staande en gelegen te *Leyderdorp*, tegenover de Kerk bij het Leyderdorpsche Hek.

Dit Perceel kan den 1sten Maart 1850 in gebruik worden aanvaard.

N°. 2. Een hecht, sterk HUIS en ERVE, staande en gelegen te *Leyderdorp*, in de Achthovener Wijk omtrent de Doesbrug N°. 274.

Op dit laatste Perceel kan de helft der Kooppenningen gevestigd blijven, tegen den interest van 5 pCt. en eene jaarlijksche termijns-aflossing van *f* 100.

De beide Percelen zullen te zien zijn des Dingsdags van iedere week, van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 ure.

Zijnde inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWYDEN, te *Soeterwoude*.

Een oud lid der Engelsche lijfgarde, (een der helden van Waterloo) van zware zinkingen genezen, door de Zalf en Pillen van Holloway.

De Heer THOMAS BRUNTON, eigenaar van het Waterloo-Koffijhuis, te Coatham, in het graafschap York, leed sedert maanden aan zinkingen en jicht. Zijne beenen, welke het meest daarvan waren aangedaan, vertoonden allerlei kleuren, en hadden een afzigtelijk aanzien. Sedert 10 weken was hij geheel en al buiten staat te kunnen gaan. De behandeling door onderscheidene geneeskundigen, gaf hem niet alleen geene beterschap, maar liet hem in een nog meer bedenkelijken toestand dan hij te voren geweest was. Ten laatste besloot hij tot de *Zalf* en *Pillen* van HOLLOWAY, en werd door middel van dezelven volmaakt hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 6 FEBRUARIJ.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	55¼	55¾	55 1/16
Dito Certificaten	3		65½	65¾	65½
Dito dito	4		85¾	86	85¾
Amortisatie Syndicaat	3½		86¾	87¼	87
Handelmaatschappij	4½		—	—	—
O. I. Leening	4		84½	85¼	84¾
Dito Holl. Spoorweg			—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	4½		—	—	—
Haarlemmermeer	5		—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	4		104¾	105	104⅞
Dito dito 1828 en 1829	5		104¼	104¾	104½
Cert. bij dito 1831 en 1833	5		94¼	94¾	—
Dito 1840	4		86	86½	86¼
Dito bij STIEGLITZ & C°.	4		85¼	85⅝	85½
Dito dito Nieuwe	4		84¼	84½	84⅜
Inschrijving in Assign.	6		—	—	—
Certificaten van dito	6		65¾	66	65⅞
POLEN, Certificaten	4		141	142¼	—
Dito Aandeelen met Loten	fl. 250		—	—	—
Dito dito 1835	500		—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5	pCt.	12½	12¾	12 9/16
Dito dito Onbep. Stukken	5		—	—	—
Dito Obligatiën	3		37¼	37½	37 5/16
Dito Binnenl. à 6 m.	3		29¼	29⅜	29 5/16
Coupons Ardoins			8¾	9¼	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5		88¼	88¾	88½
Dito	4		—	—	—
Dito Metall.	5		80¾	81½	—
Dito Nieuwe	5		85½	86	85 11/16
Dito 1847	2½		42⅝	43 1/16	42⅞
BELGIE, Banc.	2½		—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½		47½	48	47¾
BRAZILIE, 1824 100 £	5		—	—	—
PORTUGAL, te Londen	3		36½	37	36⅝
Dito dito	4		37½	38¼	37⅝
VENEZUELA	2½		31¾	34½	—
MEXICO	5		28¾	29	29 1/16
AMERIKA, Bankactiën			3¾	4	4 1/16

Grieken 6, 7½.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.